

Směrnice **S08** – revize **3**

DESIGN MANUÁL

Tento dokument je řízeným dokumentem dle ČSN EN ISO 9001:2009 a v elektronické podobě je udržován na podnikové počítačové síti. Před použitím vytištěného dokumentu je povinností zaměstnance se přesvědčit, že pracuje s posledně platným (aktuálním) zněním. (Vzhledem k tomu, že směrnice nebo její revize je vždy vydávána v úplném znění, stačí porovnat označení směrnice a číslo revize nebo datum vydání).

Tento dokument je výhradně duševním vlastnictvím DPMB, a.s.

Jakékoliv další využití (kopírování, opisování, předávání či prodej) lze provádět pouze s jejím písemným souhlasem.

Vypracoval:	Vítězslav Barák
Přezkoumal:	v rámci připomínkového řízení
Za správu směrnice odpovídá:	Michal Širný - vedoucí odboru marketingu
Vydal:	odbor systémového inženýrství a strategie
Schválil:	Ing. Miloš Havránek - generální ředitel

Obsah:

1	ÚČEL SMĚRNICE	4
2	SEZNAM ZKRATEK	4
3	SOUVISEJÍCÍ DOKUMENTY	4
4	HLAVNÍ ATRIBUTY SPOLEČNOSTI	4
4.1	Název společnosti	4
4.2	Logo - logotyp.....	4
4.3	Grafický symbol - značka.....	5
4.4	Firemní barvy.....	5
5	DOPRAVNÍ PROSTŘEDKY PRO VEŘEJNOU PŘEPRAVU	5
5.1	Firemní nátěr	5
5.2	Konstantní označení vozidla	5
5.3	Lodě	5
5.4	Podmínky reklamy	6
5.5	Kombinace barev.....	6
5.6	Zvuková a jiná reklama.....	6
6	SLUŽEBNÍ VOZIDLA A PRACOVNÍ STROJE	6
6.1	Osobní automobily.....	6
6.2	Nákladní a užitková vozidla	7
7	UNIFORMA	7
8	ZASTÁVKA MHD	7
8.1	Označnick zastávky	7
8.2	Dispečerský rozhlas.....	7
9	INFORMAČNÍ SYSTÉM VE VOZIDLECH MHD	7
9.1	Kurzová čísla	7
9.2	Linková čísla (tabulky)	7
9.3	Cíl, trasa nebo účel jízdy (tabulky)	7
9.4	Elektronické zobrazovače (panely)	7
9.5	LCD monitory.....	8
9.6	Letáky.....	8
9.7	Piktogramy	8
9.8	Digitální hlášení	8
9.9	Vozový rozhlas	8
9.10	Integrace informací.....	8
10	IDENTIFIKACE OSOB	9
10.1	Služební průkaz + tankovací karta	9
10.2	Kontrola přepravy	9
10.3	Jiné průkazy	9
10.4	Identifikační visačky.....	9
10.5	Povolení vjezdu	9
10.6	Navštívenky.....	9
11	JÍZDNÍ DOKLADY	9
12	PÍSEMNOSTI A PREZENTACE	9
12.1	Papírové dokumenty.....	9

12.2	Prezentace.....	10
13	BUDOVY	10
14	ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ.....	10

Přílohy:

- č. 1 – logotyp, značka, písma
- č. 2 – firemní nátěr, konstantní značení vozidel, piktogramy
- č. 3 – kurzová čísla, tabulky
- č. 4 – průkazy, povolení vjezdu, navštívenky
- č. 5 – písemnosti, prezentace

1 ÚČEL SMĚRNICE

Tato směrnice stanovuje jednotný vzhled vozidel, písemností, grafických objektů, jednotnou formu vizuálních a akustických informací, kterými společnost vystupuje nejen vůči cizím subjektům, ale i ve vnitřním styku. Cílem je zajištění a udržení vysoké úrovně image společnosti.

Data grafických objektů, nápisů, fontů a zvuků jsou archivována v elektronické formě.

2 Seznam zkratk

EN	Evropská norma
ČSN	Česká technická norma (vydaná Českým normalizačním institutem)
ČR	Česká republika
DPMB	Dopravní podnik města Brna, a.s.
IDS JMK	Integrovaný dopravní systém Jihomoravského kraje
ISO	Mezinárodní norma ISO
LCD	Zobrazovací display, panel nebo monitor z tekutých krystalů
MHD	Městská hromadná doprava
SAP R/3	Informační systém používaný v DPMB

3 Související dokumenty

Směrnice P02	Oděvní řád
Směrnice D33	Jízdenky, předplatné jízdenky, speciální jízdenky IDS JMK
Směrnice D34	Technické a provozní standardy IDS JMK

4 HLAVNÍ ATRIBUTY SPOLEČNOSTI

4.1 Název společnosti

Obchodní firma uvedená v obchodním rejstříku

Celý název: **Dopravní podnik města Brna, a.s.**

V textu je možné použít zkrácenou podobu: **DPMB, a.s.**

V textech podnikových písemností se musí obchodní firma zapisovat přesně podle zápisu v rejstříku, včetně mezer a interpunkce.

Překlad názvu do cizího jazyka

Anglicky: **Brno Public Transport Company, Co.**

Německy: **Verkehrsbetrieb der Stadt Brno, AG.**

Francouzsky: **Companie des Transports de la Ville de Brno**

Rusky: **Городской транспорт Брно́вский**

4.2 Logo - logotyp

Logotyp je tvořen stylizovanými písmeny DPMB v horním řádku, přetnutými dvěma zužujícími se pruhy, a nápisem Dopravní podnik města Brna a.s. ve spodním řádku. Logotyp je nedělitelný grafický objekt. Logotyp je registrován jako zapsaná ochranná známka. Autorská práva k logotypu má Vítězslav Barák. Grafický objekt je povoleno zvětšovat při zachování poměru stran. Nesmí se zmenšit pod hranici rozlišitelnosti detailů.

Nesmí se převracet ani rotovat. Pro použití v cizojazyčném prostředí se texty v logotypu nepřekládají.

Povolené barvy logotypu:

- dvojbarevná (modrá, červená) - užívá se na světlý podklad
- bílá - na tmavý (syťý) podklad
- jednobarevná - podle grafického záměru, pro č/b tisk apod.

Vždy se volí taková barva logotypu, která s ohledem na podklad zajistí správnou čitelnost všech detailů značky včetně textu.

4.3 Grafický symbol - značka

Značku tvoří dva prohnuté zužující se pruhy, charakterizující pohyb, dráhu, koleje. Používá se v červené barvě, povolená je bílá, při monochromatickém tisku se použijí odstíny šedé. Je dovoleno použít i jiných barev s ohledem na dílo, kde bude použita. Grafický objekt je povoleno zvětšovat při zachování poměru stran. Nesmí se převracet ani rotovat.

4.4 Firemní barvy

bílá

modrá Pantone 280C CMYK 100-100-0-0

červená Pantone 032C CMYK 0-100-100-0

5 DOPRAVNÍ PROSTŘEDKY PRO VEŘEJNOU PŘEPRAVU

5.1 Firemní nátěr

Firemní nátěr definuje barevné provedení karoserie a interiéru vozidel MHD. Barevné řešení nových vozidel a vozidel po vyšších stupních oprav musí přednostně odpovídat vzhledu firemního nátěru.

Odchytky se přípouštějí pouze v případě reklamního nátěru vozidla a vzhledu povrchu vozidla před aplikací nebo po odstranění reklamy.

Vzhled vozidel je specifikován v příloze č. 2.

5.2 Konstantní označení vozidla

Základem konstantního označení je logo, obchodní jméno a evidenční číslo vozidla. Součástí konstantního značení je rovněž systém piktogramů a nápisů sloužících k informování cestujících. Typy piktogramů jsou uvedeny v příloze č. 2. Umístění piktogramů určuje samostatný pokyn podle typu vozidla. Velikost a barvu evidenčního čísla určuje samostatný pokyn podle typu vozidla. Umístění základních prvků konstantního značení podle druhu vozidla je v příloze č. 2. Umísťování jakýchkoli dalších piktogramů a nápisů, které nejsou uvedeny v příloze č. 2, není dovoleno.

5.3 Lodě

U barevného provedení lodí, konstantního značení a reklamního nátěru na lodích se uplatňují obdobné podmínky jako u vozidel MHD. V příloze č. 2 je uveden vzhled a provedení.

5.4 Podmínky reklamy

Pro návrh a provedení částečné nebo celovozové vizuální reklamy platí následující podmínky, přičemž platí všechny současně:

- Reklama na povrchu a v interiéru vozidla může být v odlišných barvách než firemní nátěr. Z reklamy jsou vyloučeny ty součásti vozidla, jejichž barvu stanovuje jiný předpis (norma).
- Reklama nesmí zakrývat svítlny, odrazky, výstražné tabulky, informační systémy pro cestující ani konstantní značení vozidla. V návrhu i v provedení reklamního nátěru se musí respektovat umístění a čitelnost konstantního značení. Kolem každého prvku konstantního značení se musí dodržet vizuální ochranná zóna. Ve výjimečných případech lze změnit umístění prvků konstantního značení vozidel. Změny vždy schvaluje odbor marketingu.
- Reklama nesmí být umístěná na oknech kabiny řidiče a na oknech sloužících k výhledu řidiče a členů doprovodné čety vozidla.
- Na okna vozidel MHD lze instalovat pouze reklamu ve formě zevnitř průhledné fólie s atestem Ministerstva dopravy ČR. Na okna na pravém boku vozidel není dovoleno reklamu umísťovat. Přesné umístění okenních fólií upravují obchodní a technické podmínky reklamy.
- Obchodní jméno jakéhokoliv subjektu uvedené na reklamě nesmí být zaměnitelné s obchodním jménem dopravce. Čísla a texty na reklamě nesmějí být zaměnitelné s evidenčním číslem vozidla ani s údaji o čísle linky a cíli jízdy vozidla.
- Reklama v interiéru vozidla se umísťuje do reklamních vitrín (fabionů) nebo do speciálních držáků s prostorem pro reklamu.

5.5 Kombinace barev

Prvky konstantního značení vozidel musí mít s ohledem na dobrou čitelnost barvu kontrastní vůči barvě podkladu. V případě, že značení vizuálně splývá s podkladem, je nutno značení podložit kontrastní (vůči konstantnímu značení) plochou aspoň ve velikosti vizuální ochranné zóny.

5.6 Zvuková a jiná reklama

Ve vozidlech MHD není dovoleno provozovat zvukovou reklamu.

Vozidlo, v jehož interiéru je vysílána reklama pomocí bezdrátového datového připojení (např. WiFi, Bluetooth), je nutno u vstupních dveří označit piktogramem bezdrátového datového připojení.

6 SLUŽEBNÍ VOZIDLA A PRACOVNÍ STROJE

Základem konstantního označení služebních vozidel je logo, evidenční číslo a u vozidel nad 3,5 t obchodní jméno. Barvy prvků konstantního značení musejí být v souladu s podmínkami stanovenými v článku 5.5 Kombinace barev.

Služební vozidla, která určí vedení společnosti, mohou být úplně bez označení nebo se zjednodušeným označením pouze logem.

6.1 Osobní automobily

V příloze č. 2 je uveden vzhled a provedení.

6.2 Nákladní a užitková vozidla

V příloze č. 2 je uveden vzhled a provedení.

7 UNIFORMA

Na oděvních součástkách se zpravidla umísťuje značka nebo logotyp. Sortiment a vzhled oděvních součástí je ve směrnici P 02 Oděvní řád. Umístění atributů DPMB a nápisů na nových oděvních součástkách schvaluje odbor marketingu ve spolupráci s oddělením nákupu.

8 ZASTÁVKA MHD

8.1 Označnick zastávky

Viz směrnice D34 Technické a provozní standardy IDS JMK – standard vybavení zastávek a označnicků.

8.2 Dispečerský rozhlas

Dispečerský rozhlas slouží k podávání akustických informací cestujícím na zastávkách nebo ve vozidlech. Každé hlášení musí být uvedeno gongem nebo frází k upoutání pozornosti, identifikací hlasatele (provozní složky) a určením příjemců (podle linky, podle směru jízdy spoje apod.). Obsah hlášení musí být stručný a jasný, nesmí dovolit nejednoznačnost výkladu informace. Zpráva se musí minimálně jednou opakovat. Cyklické hlášení se musí načasovat tak, aby čekající cestující mohli na hlášení přiměřeně reagovat. Hlášení uzavírá zdvořilostní fráze.

9 INFORMAČNÍ SYSTÉM VE VOZIDLECH MHD

9.1 Kurzová čísla

Bílá tabulka s černým číslem. Pro neveřejné jízdy, záložní vozidla apod. je tabulka žlutá. Obsah a formy nápisů jsou v příloze č. 3.

9.2 Linková čísla (tabulky)

Linková čísla jsou černá na bílé tabulce. Velikost písma se volí úměrně ploše tabulky. Obsah a formy nápisů jsou v příloze č. 3.

9.3 Cíl, trasa nebo účel jízdy (tabulky)

Tabule jsou bílé s černým nápisem. Velikost písma se zvolí úměrně ploše tabulky.

Zvláštní jízdy, výluky a podobné odchylky v dopravě se na tabulích zdůrazňují pomocí jiné barvy nebo inverze textu. Obsah a formy nápisů jsou v příloze č. 3.

9.4 Elektronické zobrazovače (panely)

- 01 Číslo linky se zobrazuje tučným fontem.
- 02 Cíl (název konečné) nebo účel jízdy se zobrazují velkými písmeny (kapitálkami) a přednostně tučným fontem. Na čele vozidla se u cíle zpravidla zobrazuje rovněž název městské části.
- 03 Názvy zastávek a doplňkové texty se zobrazují tenkým fontem normálním písmem.

04 Inverzní zobrazení nebo animace slouží k připoutání pozornosti. Inverzně se zobrazují zejména mimořádné informace a rovněž čísla nočních a mimořádných linek.

9.5 LCD monitory

LCD monitory v interiéru vozidel MHD slouží přednostně k poskytování dopravních informací. Volnou časovou kapacitu zobrazení lze využít k reklamním účelům. Reklama nesmí být na překážku zobrazení povinných vizuálních informací.

9.6 Letáky

Povinné informace pro cestující - viz design manuál IDS JMK. Volné plochy v informačních vitrínách lze využít pro reklamu DPMB nebo pro jiné sdělení dopravce cestujícím.

9.7 Piktogramy

Piktogramy a nápisy slouží k rychlé a intuitivní informaci cestujícím před nástupem do vozidla a ve vozidle, zejména k obsluze zařízení obsluhovaných cestujícími.

9.8 Digitální hlášení

Hlášení se edituje jako stručná a jasná informace. Výjimečná oznámení se v nezbytné míře zdůrazní znělkou (gongem). Krátkým gongem se standardně oznamuje název běžné zastávky.

Slepecký hlásič hlásí na povel vysílače slepce, a to na stojícím vozidle a pouze do vnějšího reproduktoru nade dveřmi pod dohledem řidiče. Obsah hlášení pro slepce se skládá z gongu, čísla linky, trasy jízdy a cílové zastávky. Pro mimořádné trasy jízdy linky, pro konečnou zastávku a pro nestandardní informace se užije odlišný obsah hlášení, který respektuje okamžitou situaci a potřebu příjemce.

9.9 Vozový rozhlas

Vozový rozhlas slouží k poskytování operativních akustických informací pro cestující ve vozidle nebo na nástupišti. Zásady a struktura hlášení je obdobná jako u dispečerského rozhlasu. Hlášení se uvozuje frází k upoutání pozornosti, následuje stručná a jasná zpráva. Podle reakce cestujících na hlášení se zpráva opakuje, rozšiřuje, zpřesňuje apod. S hlášením se nesmí otálet. V průběhu poruchy v dopravě je nutné pravidelné informování cestujících o okamžité situaci.

9.10 Integrace informací

Vizuální a akustické informace pro cestující se musí provozovat tak, aby působení na cestující bylo cílené v čase a v prostoru (na trase) a aby se vizuální a akustická sdělení doplňovala s cílem co nejvyšší účinnosti vlivu informace na příjemce.

Výsledná informace musí být v přiměřené míře přístupná i příjemcům se zhoršeným vnímáním vizuálních nebo akustických sdělení a zizincům.

10 IDENTIFIKACE OSOB

K identifikaci zaměstnanců DPMB slouží průkazy, odznaky (revizoři) a vizitky. Podle provedení jsou opatřeny například podobenkou držitele, identifikačními údaji, popisem pravomocí, ochranným prvkem atd. Rozměry a provedení jsou uvedeny v příloze č. 4.

10.1 Služební průkaz + tankovací karta

Elektronicky čitelná (čipová) karta.

V příloze č. 4 je uveden vzhled a provedení.

10.2 Kontrola přepravy

Odznak a průkaz používají oprávnění zaměstnanci dopravce podle předpisu.

V příloze č. 4 je uveden vzhled a provedení průkazu a odznaku revizora.

10.3 Jiné průkazy

Průkazy slouží k prokázání pravomoci pro zaměstnance běžně nevystupující na veřejnosti, kteří ale mají pravomoc v některých situacích vystupovat jako zaměstnanec DPMB.

V příloze č. 4 je uveden vzhled a provedení.

10.4 Identifikační visačky

Všichni zaměstnanci, kteří jsou při své práci pravidelně v kontaktu s veřejností (kromě řidičů), mají povinnost nosit na svrchním oděvu svoji identifikační visačku nebo služební číslo (vesta dispečera). V příloze č. 4 je uveden vzhled a provedení identifikačních visaček a oděvních doplňků se služebním číslem.

10.5 Povolení vjezdu

V příloze č. 4 je uveden vzhled a provedení různých povolení ke vjezdu do areálů DPMB.

10.6 Navštívenky

V příloze č. 4 je uveden vzhled a provedení.

11 JÍZDNÍ DOKLADY

Viz standard IDS JMK (směrnice D33).

12 PÍSEMNOTI A PREZENTACE

12.1 Papírové dokumenty

- 01 Ke psaní papírových dokumentů se zpravidla používá šablona v prostředí MS-Office nebo v prostředí SAP/R3.
- 02 Pro osobní korespondenci nebo v předepsaných případech se použije jednostranně barevně předtištěný firemní papír, který obsahuje atributy firmy a další konstantní údaje.
- 03 Další údaje o dokumentu se musejí dotisknout spolu s textem.

12.2 Prezentace

V příloze č. 5 je uvedena šablona prezentace PowerPoint.

13 BUDOVOY

Přednostně se pro vnější i vnitřní orientační systém používá hliníkový modulární systém ACS. Jednotnost vzhledu zajišťuje oddělení reklamy a marketingu.

14 ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Tato směrnice s účinností od 1. 9. 2011 nahrazuje v celém rozsahu směrnici S08r2 ze dne 15. 4. 2011 a je závazná pro všechny zaměstnance DPMB.

V Brně dne 22. srpna 2011

Ing. Miloš Havránek
generální ředitel